

WINDS OF CHANGE

DOES HALACHA ADAPT TO MODERN TIMES?

SHIUR 3 - CONFLICT BETWEEN HALACHA & SCIENCE

מכון לנדר

KILLING LICE ON SHABBAT

1.

דתניא ר"א אומר ההורג כינה בשבת כהורג גמל בשבת. מתקיף לה רב יוסף - עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר אלא בכינה דאינה פרה ורבה אבל שאר שקצים ורמשים דפרין ורביין לא פליגי ... א"ל אבבי וכינה אין פרה ורבה! והאמר מר יושב הקב"ה וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים! מינא הוא דמיקרי ביצי כינים

שבת קז.

Killing animals on Shabbat is assur as one of the 39 melachot. However, according to one view in the Gemara, killing lice was not included in this prohibition on the basis that they do not reproduce sexually like other creatures but rather are spontaneously generated

2.

פרעוש ... אסור לצודו א"כ הוא על בשרו ועוקצו, ואסור להרגו ... אבל כנה, מותר להרגה

ש"ע אורח שט"ז:

This view is accepted as the halacha without any dissent and is paskened in the Shulchan Aruch

3.

ואסור להרגו-הטעם דמחלקינן בין פרעוש לכנה הוא דכל מלאכות דשבת ממשכן ילפינן להן וילפינן מיתת כל בע"ח לחיוב משחיטת אילים מאדמים שהיו במשכן בשביל עורותיהן ולא דוקא ע"י שחיטה דה"ה ע"י הכאה וחניקה או נחירה וכל כי האי גוונא כיון שבא עי"ז נטילת נשמה חייב. ואמרינן מה אילים מאדמים שפרים ורבים אף כל שפרים ורבים לאפוקי כנה דאינה באה מזכר ונקבה אלא באה מן הזיעה לא חשיבא בריה אבל פרעוש אע"פ שגם היא אינה פרה ורבה מ"מ כיון שהייתה מן העפר יש בה חיות כאלו נברא מזכר ונקבה וחייב עליה משום נטילת נשמה ואפילו אם הפרעוש עוקצו אסור להרגו:

מב שט"ז:לח

The Mishna Berura explains that the prohibition of killing creatures on Shabbat is derived from the killing of animals in the time of the Mishkan for the purpose of skins. Thus, any form of killing is a melacha, not just shechita. The M.B. goes on to explain that lice are not considered 'creatures' for this purpose because they do not reproduce sexually. He explains that fleas are also spontaneously generated, but killing them is assur for other reasons. N.B. that the Mishna Berura was written in the early 1900s

The modern scientific understanding of these issues is that biological life is generated only from other biological life and not spontaneously

TREIFOT¹

- See Chullin 42a - whether an animal with an injury that renders it a treifa can live for more than twelve months. The conclusion of the Talmud is that a treifa will not live beyond a year. However, our understanding of animal medicine tells us that some animals with the simanei treifut CAN live beyond 12 months? Do we revise the halachot of treifot?
- Drusa - an animal that has been pierced by the nails of a predator. Chullin 53a: a drusa is considered a treifa because the predator secretes a venom into its prey as it retracts its nails. However, we now know that the predators mentioned in the Talmud do not secrete venom. Should we therefore permit a drusa against the ruling of the Gemara?
- Liver - Chullin 46a has a debate over how much of an animal's liver can be removed without causing the animal to die. The conclusion is that as long as there are two olive-sized pieces of liver, then the animal can live and is not rendered a treifa. This is the ruling of the Shulchan Aruch (Yoreh Deah 41:1). Rivash (Responsa 447) pointed out, medicine tells us that such an animal cannot survive (see below).

1. see <http://www.aishdas.org/toratemet/science.html> for further analysis

Experiments have demonstrated that an animal can only regenerate its liver if at least one quarter of its original size remains. One quarter of an average animal's liver is much larger than two olives.

• *Chullin 54a says that an animal is kosher if its skull is diminished as long as the brain is intact. If a sela or more of the skull is removed then the animal is a treifa. This is the ruling of the Shulchan Aruch (Yoreh Deah 30:2). However, it is common for birds to live with more than a sela of their skull removed. For example, the Tzemach Tzedek pointed out that clefts can be found in the skull of geese that are covered by a membrane. Yet the geese live with this.*

REASONS TO JUSTIFY CHANGING THE PRACTICAL HALACHA:-

- (I) the case being discussed today is practically different from that in the time of Chazal**
- (II) the nature of reality has changed - nishtane hatevah**
- (III) Chazal's science has been proved wrong**

REASONS TO JUSTIFY NOT CHANGING THE PRACTICAL HALACHA:-

- (IV) the halacha (is leMoshe MiSinai and) exists independently of the reasons offered in Chazal**
- (V) the halacha is fixed due to the sealing of the Shas and cannot change for technical reasons**
- (VI) the halacha was crystallized during the "2000 years of Torah" and is now fixed**
- (VII) Chazal had deeper reasons for the halacha - they were speaking in metaphor**
- (VIII) the current science is wrong and Chazal's was correct**

Solution I - Different Lice

A number of halachic authorities² have ruled today that, although the lice around at the time of Chazal no doubt did spontaneously generate, nevertheless we cannot be certain that our lice today are those that Chazal were talking about, so we must be stringent and not kill lice on Shabbat. The problem with this approach is that the lice to which the heter applied were not merely those of 4th Century Babylon, but also those of 20th Century Russia! The Mishna Berura ruled in living memory and paskened that the lice of his day did spontaneously generate!

Solution II - נשתנה הטבע - Nature has now changed

'Nishtane Hateva' - literally nature has changed - is an idea which arises in many areas of halacha - see shir #4

Solution III - Science may be correct. Chazal were spiritual giants and not scientists

4. אי לאו דמסתפינא אמינא דבזמנינו שחכמי התולדות הביטו וראו וידעו וכתבו דכל בעל חי יהיה מי שיהיה הוה מן הביצים וכל זה הוכיחו בראיות ברורות א"כ שומר נפשו ירחק מהם ולא יהרוג לא פרעוש ולא כינה ואל יכניס עצמו בספק חיוב חאטת. ובדבר הזה אמינא דאם ישמעו חכמי ישראל ראיות א"ה יחזרו ויודו לדבריהם כמו בגלגל חוזר ומזל קבוע..... כל להחמיר ולא להקל אנן קיימין בדבר..... וחכמי ישראל שחזרו והודו לחכמי א"ה בענין מזל קבוע וגלגל חוזר הורו באצבע דלאו כל מילי דאיתמרו בגמ' מפי הקבלה הם אלא דחכמי ישראל דברו גם הם לפעמים מפי השכל והחקירה האנושית ולא מפי הקבלה דאל"כ למה להם להם להודות? היה להם להתחזק בקבלתם ולא לשוב מפני כל ראיות א"ה

פחד יצחק ערך צידה האסורה

Rav Yitzchak Lampronti (Italy 17C) took the view that the halacha should be altered (albeit to be more stringent in this case) and that we should not kill lice on Shabbat. His argument is that Chazal were not scientists and did not receive their scientific understandings as part of the tradition from Har Sinai. Rather, Chazal adopted the scientific understands of their time, which were often flawed. He states that if Chazal were around today they would certainly alter their psak based on modern science. He brings as a proof for this a gemara in Pesachim

5. חכמי ישראל אומרים: ביום חמה מהלכת למטה מן הרקיע, ובלילה למעלה מן הרקיע. וחכמי אומות העולם אומרים: ביום חמה מהלכת למטה מן הרקיע, ובלילה למטה מן הרקיע. אמר רבי: ונראין דבריהן מדברינו

פסחים צד:

The gemara records a debate between Chazal and sages of the non-Jewish world. Chazal felt that, at night, the sun moved out beyond the sky and returned (unseen) to its starting point for the next sunrise. The non-Jews thought that, at night, the sun was travelling unseen around the other side of the world. (N.B. this is not necessarily a debate as to whether the earth is round or flat). Rabbi (Rabbi Yehudah Hanasi - the compiler of the Mishna) felt that the non-Jewish sages were correct and said as much! We see that this approach to the scientific statements of Chazal was espoused in the time of the Rishonim:

6. ולא תבקש ממני שיסכים על מה שזכרוהו מענין התכונה למה שהעניו נמצא. כי החכמות הלימודים היו בזמנים ההם חסרות ולא דברו בהם על דרך קבלה מן הנביאים, אבל מאשר הם חכמי הדורות ההם בענינים ההם או מאשר שמעום מחכמי הדורות ההם.

מורה הנבוכים ג"ד

Do not ask me to reconcile everything that they (the Sages) stated about astronomy with the actual reality, for the science of those days was deficient, and they did not speak out of traditions from the prophets regarding these matters, but rather as wise men in that generation on those issues or from what they had heard from the sages of that generation

7. Our Sages were not doctors and said what they did based on experience with the diseases of their time. Therefore, there is no commandment to listen to the Sages [regarding medical advice] because they only spoke from their opinion based on what they saw in their day.

תשובות הגאונים (הרכבי) שצ"ד

Similarly, Rav Sherira Gaon (or possibly his son, Rav Hai Gaon) took the same approach regarding the medical cures suggested in the Talmud. N.B. this is an entirely different approach to this issue than that taken in 'nishtane hateva'

8. The great excellence of the Sages of the Talmud in the interpretation of the Torah and the investigation of all its rules and details does not oblige us to accept all their statements in the spheres of medicine, natural science or astronomy. Nor need we believe them [in these matters] as we believe them in the interpretation of the Torah, since its deepest wisdom is theirs and it is their task to teach it to all

Maamar al ha-Derashot, Ein Yaakov, p. XIV. (trans from R. Aryeh Carmell - Freedom to Interpret p. 6)³

9. In my opinion, the first principle that every student of Chazal's statements must keep before his eyes is the following: Chazal were the Sages of God's law - the receivers, transmitters and teachers of His *torot*, His mitzvos and His interpersonal laws. They did not especially master the natural sciences, geometry, astronomy or medicine - except insofar as they needed them for knowing, observing and fulfilling the Torah. We do not find that this knowledge was transmitted to them from Sinai We find that Chazal themselves considered the wisdom of the gentile scholars equal to their own in the natural sciences. To determine who was right in areas where the gentile sages disagreed with their own knowledge, they did not rely on their tradition but on reason. Moreover they even respected the opinion of the gentile scholars, admitting when the opinion of the latter seemed more correct than their own

Rav S.R. Hirsch - Trusting the Torah's Sages, Chapter 4

10. והלום ראיתי בס' נשמת אברהם פי"ד ס"ד שמביא דברי רב שרירא גאון ור' אברהם בן הרמב"ם ומנה ענין זה כאחד מן הטעמים שאין להשתמש ברפואות המובאות בתלמוד. והגרש"ז איוערבאך שליט"א העיר ע"ז (בריש הספר) דנכון היה להביא שיטה זו בשם "יש אומרים" והעיקר הוא כשאר הטעמים. ושאלתי להגרש"ז שליט"א מי הוא זה שחולק על דברי רב שרירא גאון ור' אברהם בן הרמב"ם. וכתב לי וז"ל: כעת אינני זוכר אם יש מישהו שממש חולק או אפילו אם יש מישהו שיכול לחלוק עליהם, אך יתכן שכוונתי דהואיל ורבים כתבו הטעם של שינוי הטבע ולא הזכירו כלל מפני שיפור הידע בדרכי הרפואה בזמנינו, לכן העירוני שראוי לכתוב בשם "יש אומרים", ובפרט שבעניני שבת יש שמתירים מלאכת שבת אף שלדעת הרופאים אין שום סכנה, עכ"ל. עכ"ל

מבוא לספר שמירת הגוף והנפש בפרק ו'

Rav Shlomo Zalman Auerbach understood this view to be a minority opinion, the majority view being that nature has chanced - Nishtane Hateva - see next shiur

3. see the full text of Rav Aryeh Carmell's Freedom to Interpret at <http://www.yasharbooks.com/freedom%20to%20interpret.pdf>

Solution IV - (Some) halacha is independent of the apparent "reasons" behind it

11. I have seen fit to note here that which I heard explicitly from Rav Dessler z'tl, when he was asked about certain laws for which the reasons that have been given for them are inconsistent with the reality determined by scientists of later generations ... It is ruled that one may kill a louse on Shabbos because the louse does not reproduce sexually (but spontaneously generates). Rav Dessler said that with these and with similar cases the law is never changed, even though the reason is not initially understandable to us. Rather, we must firmly grasp the law with both hands, whether for stringent or lenient ramifications.

The reason for this, explained Rav Dessler, is that Chazal knew the law as a tradition from earlier generations ... But with regard to scientific explanations, it is not that the explanation mandates the law, but rather the opposite: that the law mandates an explanation. The reason given in the Talmud is not the sole possible reason. And if, on occasion, they gave an explanation according to the scientific knowledge of *their* day, we are obligated to search for other explanations which establish the law on its basis according to the scientific knowledge or *our* day. Thus I heard from Rav Dessler zt'l

According to this principle, we can perhaps say, for example, as follows:- ... its is a known principle that the halacha only considers that which can be detected by the senses. According to this, perhaps we can say that since the egg of a louse is extremely small, so much so that at the time of the giving of the Torah it could not be detected at all, the halacha does not consider it at all, and the louse is rated as if it was born from the material which it grows in and consumes, and thus it is rates as a lower degree of life-form, for which there is no prohibition of taking a life. We can explain similarly for insects that grow in fruit. The egg that the parent lays in the fruit, from which the insect hatches, cannot be seen at all and is considered as if it does not exist. Therefore, these insects are considered by the halacha as though they were born from the fruit itself, in which they grow, and they are permitted to eat

All such matters can be explained in similar ways. And even if we do not find an appropriate reason, we shall believe with perfect faithfulness that the law is a true law, and we shall look to Hashem to illuminate our eyes to find a fitting explanation.

מכתב מאליהו כרך ד' עמ' שנה

12. דתנא דבי ר' ישמעאל: +ויקרא י"א+ בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל - אלו שמונה עשרה טרפות שנאמרו למשה מסיני

חולין מב.

The simanei treifut are explicitly referred to in the gemara as Halacha LeMoshe MiSinai

13. **יב:** ואין להוסיף על טריפות אלו כלל, שכל שאירע לבהמה או לחיה או לעוף חוץ מאלו שמנו חכמי דורות הראשונים והסכימו עליהן בבתי דיני ישראל אפשר שתחיה, ואפילו נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות **יג:** וכן אלו שמנו ואמרו שהן טריפה אף על פי שיראה בדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אינן ממיתין ואפשר שתחיה מהן אין לך אלא מה שמנו חכמים שנאמר על פי התורה אשר ירוך

רמב"ם הלכות שחיטה פרק י הלכה יב

The Rambam paskens that they do NOT change, irrespective of science and medicine

14. וכתב בה"ט ובהלכות שחיטה יתבאר איזה חולי עושה אותה טרפה ואיזה חולי אין עושה אותה טרפה, מ"מ הוא הלכה מסיני שהוא דוקא מה שהיתה בשעת מתן תורה טרפה נאסרה מטעם זה דנוטה למוות אף כשישתנו הטבעים באיזה דברים שלא נעשית טרפה ואפשר שתחיה בהן, וכן הוא דוקא מה שהיתה אז כשרה בחולי איזה אברים לא נאסרה אף כשישתנו הטבעים ותעשה טרפה במכות אברים אלו, דשינוי הטבעים לא יעשו שינוי בהדין, והוא הכרח ממה שנאמר בהלכה מסיני כדתנא דברי"י י"ח טרפות בחולין שם ועולא אמר בדף מ"ג ח' מיני טרפות נאמרו לו למשה מסיני ואם היה תלוי במכה שנוטה למוות כפי השעה והזמן, או שנימא שליכא כלל מציאות דשינוי הטבעיים בזה, לא היה צריך למסור בקבלה למשה מי הם הטרפות דהיה שייך שהתורה תסמוך על אומדנא דחכמים, כמו שבהרבה דינים סמכה התורה על אומדנא דחכמים,

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סימן לו

Rav Moshe Feinstein stresses that the the apparent change in reality - that a treifa can now survive - will not result in a change in the halacha, since the details were given at Sinai

15. If we observe change and the animal lives, and our Sages said that a treifa does not live, it only proves that the status of treifa is not dependant on viability. Even if it is alive, it is defective, and this deficiency makes it a treifa. This is also implied by the fact that some of our Sages say that a treifa can live

Shu't Maharam Schick YD 244

16. ההורג את הטריפה אע"פ שאוכל ושותה ומהלך בשוק הרי זה פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם הוא וההורגו נהרג עד שיודע בודאי שזה טריפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעלה באדם ובה ימות אם לא ימיתנו דבר אחר

רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק ב הלכה ח

However, the definition of which HUMAN is classed as a treifa, to exempt their murderer from the death penalty, IS given over to the doctors of the time. It is NOT from Sinai

17. ושוב מעשה בעסיה באחד ששלשוהו לים ולא עלה בידם אלא רגלו אמרו חכמים מן הארכובה ולמעלה תנשא מן הארכובה ולמטה לא תנשא:

משנה מסכת יבמות פרק טז משנה ד

The Mishna gives the case of a man who falls in a lake and later his leg is recovered. The Mishna rules that if the leg was cut above the knee, the man cannot survive and the woman can remarry

18. כן אם השליכוהו לים והשליכו מצודה אחריו והעלו ממנו אבר שאי אפשר שינטל אותו אבר מן החי ויחיה הרי זה מעיד עליו שמת ומשיאין את אשתו.

רמב"ם הלכות גירושין פרק יג הלכה טז

The Rambam, when bringing this halacha, ignores the specific case of the Mishna and simply states that the woman may remarry if the husband has sustained any fatal injury

See further in Shiur # 5 - Halacha and Sociological Change

Solution V - halacha is fixed due to the sealing of the Shas and cannot change for technical reasons - see Shiur #1

Solution VI - Halacha as a divine revelation in the "2000 years of Torah"

19. It appears that Hashem creates cures even for *treifos* ... but these were not revealed in every generation and in every place, and there were those that were revealed and then forgotten. Everything was arranged and set out by the Creator at the beginning of creation, and it was given over to the Sages to establish *tereifos* according to the holy spirit that was displayed upon them ... The establishment of *treifos* was according to the Divine Providence at that time. And those diseases which were fatal at that time, for which the Holy One did not give a cure to his creations at that time, are the *treifos* which are forbidden by the Torah, whether at that time or in future generations.

חזון איש יו"ד ה:ג

20. It was given over to the Sages to determine tereifot based on their Divine Inspiration which was revealed to them. Now, it should have been established during the 2000 years of Torah, as written in AZ 9a, that the laws of tereifot are for all generations to come.... we have no new Torah after them, and determination of tereifot is according to His Divine Providence at that time

חזון איש הל' טריפות ה:ג

21. שא"כ בטריפות שמנו בר"פ אלו טריפות זה הכלל כל שאין כמוה חיה טרפה א"א לפרש שהוא כפי כל זמן וזמן דהא דיני טרפות לאכילה הם קבועים לעולם אלא שהיה כלל על זמן התנאים חכמי המשנה ואולי גם האמוראים חכמי הגמ' ומה שנכלל אז בכלל זה הוא נאסר לעולם מהל"מ = מהלכה למשה מסיני. ולכן ניחא מה שנאמרו למשה בסיני כל הפרטים כדאמר עולא בחולין דף מ"ג ע"א שמונה מיני טריפות נאמרו לו למשה בסיני ולא סמכה תורה על דעת החכמים

שו"ת אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן עג

The poskim agree that (unlike the examples of 'nishtane hateva' see shiur #4 where the halacha does change with a change in nature), certain other halachic definitions are fixed - in the case of treifut as a halacha leMoshe miSinai - and do not change. The Chazon Ish understands that the connection between science and halacha effectively expired at the end of the 2000 years of Torah (from Avraham to the writing of the Mishna). Whatever scientific understanding Chazal possessed at that stage will be the metaphysical basis for determining halacha for all time

Solution VII - Chazal are speaking in metaphor for deeper issues

22. ... the words of Chazal all deal with the ultimate purpose of lofty matters, but they are all by way of riddles and parables. How shall we find them guilty for compiling their wisdom by way of parables and clothing them in the language of the ordinary and common

Rambam - introduction to Perek Chelek

Chazal often cloak complex ideas in parables and the language of common people. In all cases, Chazal must not be taken simply at face-value!

Solution VIII - Current science is wrong

23. ... אין לשנות הדינים המיוסדים על קבלת קדמונינו בשביל חקירת חכמי א"ה.אין צורך למאמין לבקש ממקום אחר ראיות וטענות אע"פ שישנן רבות ועצמות כי תספיק קבלת רבותינו. ... וא"כ אין לזוז ממה שנפסק עפ"י גמרתנו אפילו כל רוחות החקירות האנושיות שבעולם באות ונושבות בו כי רוח ה' דבר בנו. אכן חסר דעת החוקר ואין שכלו מגיע לעומק חכמת הטבע ומעשה בראשית כי רב הוא ... וחכמי א"ה לא יעדו ולא הבינו בטבע כי עם בשטחיות הדברים הנראה לעין ולא פנימותם כאשר השכילו מקבלי מעשה בראשית כמ"ש הר"ן בדרשותיו

תשובת רב יהודה בריל - מובא בפחד יצחק ערך, צידה האסורה'

In a teshuva on the issue of lice, Rav Yehuda Brill (Italy 18C) takes the view that science cannot be trusted and, when faced with a conflict between science and Chazal, Chazal must win

24. ... of the great ones, there were some who decided to move away somewhat from the words of Chazal in some aspects. This was when they were wise in their studies and in the sciences, and they had breadth of knowledge and they believed that Chazal were sages alone. And this was why they said that they also possess wisdom up to the point that they were wiser. But they should have paid attention to the fact that Chazal possessed Divine inspiration, and Eliyahu z'l was frequently found by them, and their souls were from the uppermost heights, and were pure; and there is no connection between these people and Chazal. We need to bow our heads and accept truth from the masters of truth ...

חיד"א שם הגדולים, ספרים, ה:פב

25. א"ל מר זוטרא בריה דרב נחמן לרב נחמן: היכי דמי פדגרא? א"ל: כמחט בבשר החי. מנא ידע? איכא דאמרי: מיחש הוה חש ביה; ואיכא דאמרי: מרביה שמע ליה; וא"ד: (תהלים כה) סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם

סוטה י

Chazal understood that the Rabbis gained access to scientific (here medical) knowledge through Divine inspiration/revelation. (Ben Yohoyada explains that the reason the Gemara asks here 'how did he know?' is precisely BECAUSE Rav Nachman was not a doctor. In other places in Shas where the Rabbis give medical advice, this IS coming from doctors)

26. However, what we can't understand we rely on our faith. It is obvious that man's thoughts are not comparable to G-d's in the ability to understand Nature. Similarly, we acknowledge that we can't comprehend or adequately explain G-d's ways concerning good and evil in each generation. In these issues we simply rely on our faith in G-d's greatness. In contrast, they prefer to explain that man is the product of millions of years of development. As evidence they cite what appear to be ancient bone fragments that have been discovered in Madagascar and other places. Their evidence is total nonsense since prior to the Flood man lived for a thousand years. This difference in what was normal growth and development makes the bones appear as if they were a million years old. With this type of shaky evidence they want to refute the words of our Sages and undermine the faith that exists amongst the Jewish people. Their main concern is to shake the faith in G-d which has been accepted by us generation after generation. They want to replace this faith with the acceptance that events are determined primarily by the laws of nature

Scientists - even those who are described as religious - are ashamed that we don't agree with the views of leading scientists that man is descended from the apes. They rush to find isolated statements of our Sages, rabbis and commentaries that seem consistent with contemporary scientific view ... Therefore they use misleading and distorted citations from Torah literature to claim justification for such scientific beliefs in the words of the Sages

Letter of Rav Moshe Sternbuch on the Relationship of Science to Torah - Jan 2005

Rav Moshe Sternbuch shlit'a puts forward here a classical presentation of this argument. It is based on the following premises:

- (i) the scientific evidence for the theory proposed is often shaky and thus it is not appropriate to try to fit the Torah into science which will almost certainly change in the future. (This argument will be stronger in some cases than in others - for example the statements 'Man evolved from a single-celled organism'; 'The universe is older than 6000 years'; and 'the world is round and not flat' have quite different levels of scientific certainty
- (ii) there is a scientific agenda (Rav Sternbuch doesn't say whether this is conscious or not) which is essentially anti-religious
- (iii) attempts by other Rabbis to fit Torah in with science are essentially distortions of the true Torah view

27. וכן בכאן אנו שואלין אותו שמעיד מאין אתה יודע ששהתה זו. שמא שכחת או שמא טעית או שמא נתחלף לך בזמן או שמא נתחלפה לך בהמה זו באחרת. שאי אפשר להעיד שתהא בהמה זו בין עיניו כל שנים עשר חודש. ואם יתחזק בטעותו ויאמר לא כי אהבתי דברים זרים והם אשר ראו עיניהם ואחריהם אלך. נאמר אליו להוציא לעז על דברי חכמים אי אפשר. ויבטל המעיד ואלף כיוצא בו ואל תבטל נקודה אחת ממה שהסכימו בו חכמי ישראל הקדושים הנביאים ובני נביאים ודברים שנאמרו למשה מסיני

שו"ת הרשב"א חלק א סימן צח

The Rashba insists that the person who claims an animal with a siman treifut lived more than 12 months must be lying or mistaken. It is impossible to claim that Chazal were wrong on a matter like this which was given over at Sinai

28. שאין לנו, לדון בדיני תורתנו ומצותיה, על פי חכמי הטבע והרפואה. שאם נאמין לדבריהם, אין תורה מן השמים, חלילה! כי כן הניחו הם, במופתיהם הכוזבים. ואם תדין בדיני הטרפות, על פי חכמי הרפואה; שכר הרבה תטול מן הקצבים; כי באמת, יהפכו רובם: ממות לחיים, ומחיים למות; ויחליפו חי' במת. כי אין ספק בנטלה הכבד, ונשאר בה כזית; שאנחנו מכשירים; הם יאמרו: שימות לשעתו.

שו"ת הריב"ש סימן תמו

The Rivash similarly dismisses the claims of science and medicine as contrary to truth and Torah and in danger of denying that Torah is from Heaven!

29. אף לאחר שישתנו הטבעיים ויוכלו לחיות גם בלא רפואות כמו שרואין ויודעין כל העולם כולו, וליכא בזה שום כפירה בדברי המשנה והגמ' דאדרבה מתקיימין בזה דברי המשנה והגמ' שלא יקשה עליהו מהמציאות שבדורות האחרונים שאף הרשב"א אם היה חי וכן עתה שהוא בעולם האמת בגן עדן מודה שיש מקצתן מאלו שמנו במשנה וגמ' שהן טריפות שיכולין לחיות

שו"ת אגרות משה חושן משפט חלק ב סימן עג

Rav Moshe Feinstein suggests that even the Rashba would agree that today medicine CAN save an animal with a siman treifa! But he still hold that the halacha will not change - see below and next shiur

30. עכבר שחציו בשר וחציו אדמה, הנוגע בבשר - טמא; באדמה - טהור. רבי יהודה אומר: אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר - טמא

משנה חולין טו:

The Mishna deals with the case of a mouse which is half organic and half inorganic re the halachot of tumah. This kind of creature is unknown to science, but

A mouse was produced with a cow-cartilage growth resembling a human ear

31. הדביק שני רחמים ויצא מזה ונכנס לזה מהו? דידיה פטר דלאו דידיה לא פטר או דלמא דלאו דידיה נמי פטר תיקו

חולין ע.

One of the wierd cases discussed in Chazal is where two animals are backed together and a foetus leaves one and goes up into the other and then emerges for a second time. The question relates to the status of whether the second 'mother' is considered a halachic mother to the foetus or not.

32. ... כמה דברים אשכחן דלא שכיח ומיירי בהן הש"ס לדרוש ולקבל שכר כדאמרינן ... הדביק שני רחמים ויצא מזה לזה מהו אף על פי שלא יבא לעולם

תוס' כתובות ד: ד"ה עד

*Tosafot regards this as one of those unfathomable discussions that Chazal gave us for the purposes of learning and getting reward for talmud Torah, but which have no practical application. **This gemara is now one of the key mekorot in the discussions surrounding surrogate motherhood!!***